

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De veritate ac proprietate diuinæ essentiæ. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

rens est gignere, & aliam, qua filius potens est gigni, falsus est intellectus: Si autem dicas, patrem posse habere aliam proprietatem siue notionem qua genitor est; & filium aliam, qua genitus est, verus est intellectus. Aliam enim pater proprietatem qua pater est: aliam filius, qua filius est.

Quomodo intelligendum sit filius habet vel non habet potentiam generandi.

ITA etiam cum dicitur, filius non habet potentiam generandi quam pater habet, dupliciter intelligi potest. Si enim dicatur, filius non habet potentiam generandi quam & pater, scilicet qua potens sit ad generandum, id est, ut genuerit vel ut generet sicut pater, verum est, si vero intelligatur, sic, non habet potentiam qua possit gigni vel genitus esse, qua eadem pater potens est ut genuerit vel ut generet, falsum est. Sicut dicitur, pater habet potentiam qua potest esse pater, filius vero non habet potentiam qua possit esse pater: & econverso, filius habet potentiam qua potest esse filius: habet ergo aliam quam pater, quam non habet filius: & econverso. Absit: quia eadem est potentia patris, qua potest esse pater: & filii, qua potest esse filius. Ita etiam eadem est voluntas, qua pater vult esse pater non filius, & filius vult esse filius non pater: & eadem est voluntas filii, qua vult esse genitus & patrem genuisse: & patris, qua vult esse genitor & filium genitum esse.

DE VERITATE ET PROPRIETATE
& incommutabilitate & simplicitate
essentiae Dei.

DISTINCT. VIII.

Cap. 2.

NUNC de veritate siue proprietate, incommutabilitate atque simplicitate diuinæ naturæ, siue substantiæ siue essentiæ agendum est. Est itaque Deus, ut ait Augustinus in v. lib. de Trin. fine

fine dubitatione substantia, vel si melius hoc appellatur, essentia: quam Græci οὐσία vocant. Sicut enim ab eo quod est sapere dicta est sapiētia, & ab eo quod est scire dicta est scientia: ita ab eo quod est esse essentia. Et quis magis est, quā ille qui dicitur famulo suo. Ego sum qui sum: & Dices filiis Israel. Qui est, misit me ad vos. Ipse verè ac propriè dicitur essentia, cuius essentia non nouit præteritum vel futurum, vnde Hieronymus ad Damasum scribens ait, Deus solus, qui exordium non habet, verè essentia nomen tenet: quia in eius comparatione, qui verè est, quia incommutabilis est: quasi non sint quæ mutabilia sunt. De quo enim dicitur fuit, non est: & de quo dicitur erit, nondum est. Deus autem tantum est, qui non nouit fuisse vel futurum esse. Solus ergo Deus vere est: cuius essentia comparatum nostrum esse non est.

Qualiter intelligenda sint verba Hieronymi, querendum est.

B

HIC diligenter aduertendum est, quomodo intelligi debeant illa verba Hieronymi, scilicet, Deus tantum est, & non nouit fuisse vel futurum esse: tantum est, & non nouit fuisse vel futurum esse: tantum est: cum de eo scriptum frequenter reperimus, fuit ab æterno, fuit semper, & erit in secula, & huiusmodi: vnde videtur, quia non est tantum dicendum de Deo fuit, vel est vel erit. Si n. diceretur tantum, fuit, putaretur quod desierit esse: si diceretur tantum, est, putaretur quod non semper fuerit, sed esse cœperit: si tantum, diceretur erit, putaretur non esse modò. Dicatur ergo quia semper fuit, est, & erit: vt intelligatur quia nec cœpit, nec desijt, nec desinet esse. De hoc Aug. super Ioannem ita ait: Cum de sempiterna re propriè dicatur est, secundū nos benè dicitur fuit & erit: fuit, quia nūquā desijt: erit quia nūquā deerit: est, quia semper est: non præterit, quasi quod non maneat.

*Exod. 3. d.
Tom. 2. epi.
stola cuius
initium est
Quoniam
vetusto.*

*In tomo. 9.
in tract. 99.
ad 16. caput
Ioann.*

*IOAN. 16. 6.**Hic aperit
quomodo
sint intelligi
genda.**Non longe
à principio
lib. 7.**Ca. 2. in fine*

neat: nō erit, quasi quod non erat. Cum ergo nostra locutio per tēpora varietur, de eo vere dicuntur, verba cuiuslibet temporis, qui nullo tēpore defuit, vel deest, vel deerit, & ideo nō est mirum si de spiritu veritatis veritas loquens dixit per futurū, Quęcunq; audiet, loquetur: audiet scilicet ab eo à quo pcedit. Audire illius est scire, idē etiam esse. A quo ergo est illi essentia, ab illo audientia, id est, scientia: quę nō aliud, quā essentia. Audiet ergo dixit de eo quod audiuit, & audit, id est quod semper sciuit, scit & sciet: Ecce hic dicit Augustinus verba cuiuslibet temporis dici de Deo, sed tamē propriē, est. Illud ergo quod Hieronymus dicit ita intelligēdum est. Nō nouit fuisse vel futurum esse, sed tātum esse: i. cum dicitur de Deo quod fuit vel erit: non est intelligendum quod pterierit vel futur⁹ sit, sed quod existat simpliciter sine aliquo temporali motu. Licet enim verba substantia diuersorum temporum de Deo dicantur (vt fuit, erit, est, erat) non tamē temporales motus esse distinguunt, scilicet pteritum, vel futurū, vel pteritum imperfectum, vel pteritum perfectum, vel pteritum plusquamperfectum: sed essentiam siue existentiam suę diuinitatis simpliciter insinuant. Deus ergo solus proprie dicitur essentia vel esse. Vnde Hilarius in lib. 7. de Trinitate ait, Esse non est accidens Deo, sed subsistens veritas, & manens causa, & naturalis generis proprietates.

Hic de incommutabilitate.

DE Ietiam solius essentia incommutabilis dicitur proprie: quia nec mutatur, nec mutari potest: Vnde Aug. in v. lib. de Trin. Alię, inquit, essentię vel substantię capiunt accidentia, quib⁹ in eis fiat vel magna vel quantaunque mutatio. Deo autē aliquid huiusmodi accidere nō potest, & ideo sola substantia vel essentia, quę est Deus, incommutabilis

bilis est
esse. Q
esse: &
test qu
non ta
nino n
tia pat
lus loc
ratem
nita: e
dicatu
immo
muta
quon
pud q
nis ob
būtur
dicit.
tur: c
pora
autē
Prop
tabil
mor
Aug
mur.
& ip
talis
nitv
iustē
trix
ei⁹ m
spu
ruit
den
quē
nal